

polnoma in jasno vseh »pet« — kolikor jih on predeljuje — geometriških »dimenzij« (Dimensionen). Te stvari poznajo oblike in pojme »teles« (Solide), ploščín (Flächen), kotov (Winkel), črt (Linien) in točk (Punkte) (II., predg. 56.). Živótinje, stoječe pod pametnimi, n. pr. konji, »poštni golobje« (Posttauben), poznajo samó črte, ker — morejo letati samó v jedno mér (II., predg. 58.)! »Polživótinje« (Zoophyten) so po Mislejevih nazorih »kotne stvari« (Winkelwesen), ker živé najrajši v »zakotjih, špranjah in luknjah;« prim. žužke in črviče (II., predg. 58.—59.)!! Rastline poznajo »ploskve« (Flächen), ker razgrebajo na široko svoje liste, korenine in veje (II., predg. 61.). »Kristalnemu práhu« je znano vseh pet dimenzij, a samó na pol zavedno, tedaj takó, kakor bi mislil z mračno dušo (II. predg. 62.—63.).

Obča, po vsem prostranstvu razstrta in razširjena duša ali »životna moč« svetovna ima po Misleji svojstvo tankega vzduha ali tanke sápe (Hauch); imenuje jo »eter,« t. j. goreči vzduh (II., str. 53.) — starodavni názor, katerega je vzprejel od drugih. Znano je, da se denašnje prirodoznanstvo nagiblje k temu nazoru in si mnogo prirodnih pojavov razlaga s pomočjo te »sápe.« Ta názor, da prihaja iz »eterja« vse svetovno življenje, zajedno je panteistiški; ali Mislej se močno brani, da bi se mu podtikal »panteizem,« t. j. óni nauk, po katerem sta vidni svet z vsemi svojimi močmi in Bog jedno in isto bitje (II., predg. 130.). Mislej pravi, da prešinja duša ali vzduh sicer ves svet, da pa nikakor ni z Bogom isto bitje; zakaj svetovna duša, eter, predira ves svet na vse kraje in strani, tedaj kot stvar, ki je podvržena geometriškemu nazoru in se torej daje matematiški predstavljati s črtami, ploščinami, ploskvami in telesi (II., str. 57.), Bog pa je »prosto« bitje, bivajoče v »središči« svetá, bitje »samó na sebi,« ne imajoče ni geometriške širine ni dolžine, ampak kot »jednojno bitje« podobno »matematiški točki« (II., str. 14.—15.). (Konec prihodnjíč.)

Listi — nádeje.

La liste drevesne sem zrl:
Premnogi bil svež in zelén,
A mnogokateri njih rmén:
V razvitku je svojem zamrl.

Srcé ti človeško takó
Sto upnih požene brstóv:
Od mnogih učaka sadóv,
A drugi že zgodaj zamró!

Bátog.

